

Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry

Vuosikertomus 2024

Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry (LP) on toiminut vuodesta 1943 valtakunnallisena lavastajien ja pukusuunnittelijoiden (skenografien) ammattijärjestönä sekä kulttuurijärjestönä.

LP on Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton (Teme) jäsen. Yhdessä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa LP osallistuu edunvalvontaan, ammatilliseen ja kulttuuripoliittiseen keskusteluun sekä vaikuttamiseen.

JÄSENISTÖ

LP keskittyy toiminnassaan lavastus- ja pukusuunnittelijoiden ammatin arvostuksen ja näkyvyyden lisäämiseen sekä jäsenille suunnattuun koulutustoimintaan.

LP:n jäsenmäärä oli vuoden lopussa 259 henkilöä. Heistä työikäisiä varsinaisia jäseniä oli 163, opiskelijoita 33 ja eläkeläisiä 63. Kunniajäseniä ovat Liisi Tandefelt, Vappu Nummela, Paul Suominen, Anu Maja sekä Marja Uusitalo.

KUVITELTU TODELLISUUS

Kuviteltu todellisuus -sivusto on osoitteessa <https://kuviteltutodellisuus.fi>

Sivusto nostaa esiin lavastus- ja pukusuunnittelijoiden taiteellista suunnittelutyötä sekä lavastus- ja pukusuunnittelijoita tekijöinä ja ammattilaisina. Sivusto toimii myös rekrytointisivustona. Tämä on tärkeää, sillä enemmistö jäsenistä on freelancereita ja työllistyminen toisinaan haasteellista.

Kuviteltu todellisuus on toistaiseksi pysyvä. Sivustoa on päivitetty joka toinen vuosi ja se on käännetty osittain myös englanniksi. Sivustolla esittäytyy noin 40% jäsenistä.

Näyttelyssä voi julkaista 10 kuvaa ja/tai 3 videota töistään per jäsen. Lisäksi kukin jäsen kirjoittaa itsestään esittelytekstin. Kuviteltu todellisuus -sivusto päivitettiin vuoden 2023 syksyllä ja se esittelee 96 jäsentä ja heidän töitään.

Verkkonäyttelyn eli Kuviteltu todellisuus -sivuston avajaiset olivat Tampereen teatterikesässä järjestetyissä LP:n 75-vuotisjuhlissa vuonna 2018. Seuraavan kerran sivustoa on tarkoitus päivittää vuonna 2025.

PALKINNOT JA KOULUTUKSET

Palkinnot

LP jakaa yhdessä Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat ry:n (SVÄV) kanssa Säde-palkintoja. SVÄV on jakanut jo vuosia Valo-, Ääni- ja Videosäteitä. LP alkoi jakaa Säde-palkintoja SVÄV:n rinnalla vuonna 2020. Lisätietoa Säde-palkinnoista täällä: <https://sadepalkinnot.wordpress.com>

Vuonna 2024 jaettiin Säde-palkinnot vuotta 2023 koskien. Pukusäteen sai Sanna Levo teoksesta Tytöille jotka ajattelevat olevansa yksin ja Lavastussäteen Marie Antikainen teoksesta Hytti nro 6.

Säde-palkinnot jaetaan ehdotusten perusteella edellisen vuoden vaikuttavasta taiteellisesta suunnittelutyöstä. Lavastussäde-kiertopalkinnon on suunnitellut Markku Hernetkoski ja Pukusäde-kiertopalkinnon on suunnitellut Kirsi Manninen. Vuoden 2023 Sädepalkinnot jaettiin Sädegaalassa, Juttutuvan Graniittikellarissa Maailman teatteripäivänä 27.3.2024.

LP jakoi vuonna 2023 Säde-palkinnon lisäksi Soihtu-palkinnon, joka nimikilpailun myötä korvasi Elokuva- ja tv-alan suunnittelijapalkinnon. Vuoden 2024 Soihtu-palkinnon sai lavastussuunnittelija Kari Kankaanpää ja Goodstock-kierrätysalustan kehittäjät. Palkinto jaettiin LP:n, SVÄV:n ja Oistat:n yhteisissä pikkujouluissa 5.12.2024.

Lisäksi LP jakoi pikkujoulujen yhteydessä opiskelijastipendin. Stipendin saajaksi pyydettiin ehdotuksia Aalto-yliopiston pukusuunnittelun sekä elokuvalavastuksen koulutusohjelman, sekä Taideyliopiston teatterilavastuksen koulutusohjelman professoreilta ja vastaavilta lehtoreilta. LP:n hallitus valitsi ehdotusten perusteella opiskelijastipendin saajaksi lavastussuunnittelija Aino Kontisen.

Koulutukset

Koulutustilaisuuksia järjestettiin vuonna 2024 poikkeuksellisesti vain yksi, toisen suunnitellun kurssin siirtyessä vuodelle 2025.

Annukka Pykäläisen ja Jaana Kurttilan vetämä Neuvottelutaitokurssi järjestettiin etänä zoomissa 10.12.2024. Kurssi oli jäsenille maksuton, ja myös opiskelijat toivotettiin tervetulleiksi kurssille mukaan. Kurssi sai erittäin hyvän vastaanoton, ja se onkin saamassa jatkoa jo keväällä 2025, yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa. Kurssille osallistui yhteensä 14 henkilöä.

Toinen vuodelle 2024 suunnitelluista kursseista, Johtajuuskoulutus, siirrettiin kouluttajien toiveesta vuoden 2025 keväälle.

TAPAHTUMAT JA JUHLAT

Maailman Teatteripäivä ja Sädegaala

Maailman Teatteripäivänä 27.3. järjestettiin yhdessä SVÄV:n ja STST:n kanssa palkintojenjakotilaisuus Graniittikellarissa Hakaniemessä, jossa LP jakoi yhdessä SVÄV:n kanssa Sädepalkinnot, sekä STST jakoi Tanssin ja Sirkuksen Maineteko -palkinnot.

Kevätbrunssi ja Vuosikokous

LP järjesti jäsenilleen vuosikokouksen yhteydessä kevätkokouksen Lyceumklubin tiloissa Helsingissä lauantaina 11.5.2024.

Tampereen Teatterikesän jäsentapaaminen

Tampereen Teatterikesän yhteydessä järjestettiin jäsentapaaminen 10.8.2024 Tampere-talolla, jossa pääsimme seuramaan Taru Sormusten herrasta -produktion avoimia harjoituksia. Harjoituksen jälkeen esityksen lavastussuunnittelija Marjatta Kuivasto esitteli lavastusta ja luonnoksiaan sekä kertoi teoksen suunnitteluprosessista. Produktion ohjaaja Mikko Kanninen esitteli teoksen suunnittelun lähtökohtia. Jatkot pidettiin perinteisesti Ravintola Telakalla.

LP:n pikkujoulut ja Sakset Seis! -mielenilmaus

LP:n, SVÄV:n ja Oistat:n yhteiset pikkujoulut järjestettiin Greta Tuotannon tiloissa Kampissa 5.12.2024. Osallistujamäärä juhlassa oli kiitettävä, paikalle saapui noin 50 jäsentä. Tunnelma oli lämmin ja kollegiaalinen. Ohjelmassa oli tarjoilujen lisäksi palkintojen jakoa, arvontaa, puheita sekä rentoa jutustelua.

Aiemmin samana päivänä Kansalaistorilla järjestettiin Sakset seis! -mielenilmaus kulttuurileikkauksia vastaan. LP tuki mielenilmausta 200 eurolla.

EDUNVALVONTA JA TEKIJÄNOIKEUDET

Teme vastaa edunvalvonnasta ja työmarkkinatoiminnasta ja neuvottelee työehtosopimukset yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa. Jäsenten ja hallitusten asiantuntemus työolosuhteista on erittäin tärkeää.

Jäsenistön työlle keskeiset työehtosopimukset ovat Teatterialan työehtosopimus, Yleisradion työehtosopimukset sekä Elokuva- ja tv-tuotantoja koskeva työehtosopimus.

Toissijaisten oikeuksien yhteisvalvonta toteutetaan Kopiostossa joko valtakirjojen tai lakiin perustuvien sopimuslisenssien perusteella. Kopiostossa Temen toiminta keskittyy av-jaostoon. Kopioston kautta tilitetään myös hyvitysmaksun tuotto. Osa hyvitysmaksun tuotosta ohjataan tekijöiden yhteiseen käyttöön AVEKin kautta tuotanto- ja koulutustukena. Temen toiminnanjohtaja on Kopioston hallituksessa.

JÄRJESTÖYHTEISTYÖ JA KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa tehdyn yhteistyön lisäksi LP osallistui ja teki yhteistyötä seuraavien organisaatioiden kanssa:

- Artscenico, eurooppalaisten AV-alan lavastus- ja pukusuunnittelijoiden järjestöjen yhteisjärjestö
- Kopiosto/ Avek
- Suomen OISTAT keskus ry (OISTAT on kansainvälinen teatteriskenografien, arkkitehtien ja teknisten yhteisjärjestö, johon tällä hetkellä kuuluu 37 maan kansallista OISTAT-keskusta)
- Production Design Collective, kansainvälinen av-alan kollegiaalinen järjestö
- Koura, Radio- ja TV-opetuksen kehittämisrahasto
- Suomen Teatterijärjestöjen keskusliitto
- Costume Designers Guild, Critical Costume

LP:llä on tiiviit suhteet eurooppalaisiin AV-alan kollegoihin Artscenicon kautta. LP on Artscenicon <https://www.artscenico.com> jäsen ja yhteistyökumppani. LP:n edustajat Artscenicon hallituksessa vuonna 2024 olivat Päivi Kettunen (Vice President, 16.9.2024 asti)

sekä Anne Karttunen. Anne Karttunen osallistui Artscenicon vuosikokoukseen Lontoossa 28.11.-1.12.2024.

Skenografien, teatteriarkkitehtien ja teatteritekniisten yhteistyötä kansainvälisellä tasolla hoitaa OISTAT. Kansallisella tasolla toimii Suomen OISTAT-keskus, jonka henkilöjäseninä useat liittomme jäsenet ovat. Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry on Suomen OISTAT-keskuksen kannatusjäsen ja yhteistyökumppani.

Yhteydet UNI-MEI:hin (Union Network International) ja EuroMEI:hin (UNI-MEIn Euroopan alueorganisaatio) tapahtuivat Temen kautta. MEIn pohjoismaiset jäsenet muodostavat yhteisen ryhmän.

VUOSIKOKOUS JA HALLITUS

Järjestön ylin päättävä elin on kerran vuodessa kokoontuva vuosikokous, jossa jokaisella varsinaisella järjestön jäsenellä on äänioikeus. Vuosikokous valitsee puheenjohtajan ja hallituksen. Vuosikokous pidettiin 11.5.2024 Lyceymklubilla Helsingissä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Puheenjohtajana jatkoi Paula Varis. Varapuheenjohtajaksi valittiin Maarit Kalmakurki.

Hallituksen jäsenet 1.1.-11.5.2024

Varsinaiset jäsenet: puheenjohtaja Paula Varis, Maarit Kalmakurki, Minna Santakari, Anne Karttunen, Marjaana Rantama, Kirsi Manninen, Karmo Mende, Jaana Kurttila ja Päivi Kettunen.

Varajäsenet: Riina Nieminen, Aki Tarkka, Riitta Röpelin ja Sanna-Mari Pirkola.

Hallituksen kokoonpano 11.5.-31.12.2024

Varsinaiset jäsenet: puheenjohtaja Paula Varis, Maarit Kalmakurki, Minna Santakari, Anne Karttunen, Marjaana Rantama, Jaana Kurttila, Riitta Röpelin, Ella Brigatti ja Päivi Kettunen.

Päivi Kettunen erosi hallituksesta henkilökohtaisista syistä 16.9.2024.

Temen hallituksen jäseniä olivat Paula Varis ja Minna Santakari. Temen hallituksen puheenjohtaja on lavastussuunnittelija Antti Mattila.

TALOUS, VIESTINTÄ JA HALLINTO

LP:n talous perustuu jäsenmaksutuottoihin. Liiton taloutta ja kirjanpitoa hoiti Marko Koskela. Tilintarkastajana toimi KHT Lotta Kauppila. Tarkempi talouden vuosikertomus löytyy tilinpäätöksestä.

Viestintäkanavia on monia, kuten Temen sähköinen viikkotiedote, yhteiset nettisivut teme.fi ja teme.fi/lp sekä yhteydenpito jäsenten kanssa edunvalvontakysymyksissä. LP lähettää jäsenille kohdennettuja sähköposteja ajankohtaisista asioista ja koulutuksista. Facebook-ryhmä on ollut myös olennainen osa tiedotusta, ja vuonna 2023 perustettiin myös LP:lle oma facebook-sivusto, jonka kautta viestimme jäsenistölle virallisia tiedotusasioita. LP:n oma instagram @lp_ry on myös toiminut aktiivisena tiedotuskanavana.

Temen toimisto on myös LP:n toimisto ja se sijaitsee Helsingin Hakaniemessä osoitteessa John Stenbergin ranta 6. Hallituksen yhteyshenkilö on Temen tiedottaja Anne Saveljeff. LP:n palveluksessa ovat Temen toiminnanjohtaja, jäsensihteeri, talouspäällikkö ja työehtoasiantuntijat.

Helmikuussa 2025

Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry:n hallitus